

DIREKTIIVIT

NEUVOSTON DIREKTIIVI 2013/1/EU,

annettu 20 päivänä joulukuuta 2012,

direktiivin 93/109/EY muuttamisesta niille unionin kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltiossa mutta eivät ole sen kansalaisia, Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa vaalikelpoisuutta koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen osalta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 22 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

noudattaa erityistä lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unionin jokaisen kansalaisen äänioikeus ja vaalikelpoisuus Euroopan parlamentin vaaleissa siinä jäsenvaltiossa, jossa hän asuu, tunnustetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 39 artiklan 1 kohdassa. Niille unionin kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltiossa, mutta eivät ole sen kansalaisia, Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 6 päivänä joulukuuta 1993 annetussa neuvoston direktiivissä 93/109/EY ⁽²⁾ säädetään tämän oikeuden käyttöä koskevista säännöistä.
- (2) Komissio on 12 päivänä joulukuuta 2006 ja 27 päivänä lokakuuta 2010 antanut kertomukset direktiivin 93/109/EY soveltamisesta vuoden 2004 vaaleissa ja vuoden 2009 vaaleissa; kertomuksesta käy ilmi, että tiettyjä direktiivin 93/109/EY säännöksiä olisi muutettava.
- (3) Direktiivissä 93/109/EY säädetään, että unionin kansalainen, joka on menettänyt vaalikelpoisuutensa joko asuinjäsenvaltion tai kotijäsenvaltion lain nojalla, ei saa käyttää tätä oikeutta asuinvaltiossa Euroopan parlamentin vaaleissa. Tämän vuoksi direktiivissä 93/109/EY edellytetään, että unionin kansalaisen on muussa jäsenvaltiossa kuin kotijäsenvaltiossaan ehdokkaaksi asettumistaan koskevan ilmoituksen jättämisen yhteydessä myös esitettävä kotijäsenvaltionsa toimivaltaisten hallintoviranomaisten antama todistus siitä, että kyseinen henkilö ei ole menettänyt vaalikelpoisuuttaan kotijäsenvaltiossaan tai että näillä ei ole tietoa kyseisen oikeuden menettämisestä.
- (4) Asianomaisilla kansalaisilla on ollut vaikeuksia saada selville, millä viranomaisella on valtuudet antaa kyseinen todistus, ja saada todistusta ajoissa; nämä vaikeudet estävät vaalikelpoisia henkilöitä käyttämästä oikeuttaan asettua ehdokkaaksi ja vaikuttavat osaltaan siihen, että harva unionin kansalainen asettuu ehdokkaaksi Euroopan parlamentin vaaleissa asuinvaltiossaan.
- (5) Tämän vuoksi mainituille kansalaisille asetettu vaatimus esittää kyseinen todistus olisi kumottava, ja se olisi korvattava lausunnonlaulla, että hän ei ole menettänyt vaalikelpoisuuttaan Euroopan parlamentin vaaleissa; tämä lausunto olisi sisällytettävä siihen muodolliseen ilmoitukseen, joka näiden kansalaisten on esitettävä ehdokkaaksi asettumistaan koskevan ilmoituksen yhteydessä.
- (6) Asuinjäsenvaltio olisi veloitettava toimittamaan muodolliset ilmoitukset kotijäsenvaltiolle, jotta voidaan varmentaa, oliko unionin kansalainen menettänyt vaalikelpoisuutta Euroopan parlamentin vaaleissa kotijäsenvaltiossa. Ilmoituksen saatuaan kotijäsenvaltion olisi toimitettava asuinjäsenvaltiolle asiaa koskevat tiedot sellaisessa määräjassa, joka mahdollistaa ehdokkaan vaalikelpoisuuden arvioimisen asianmukaisesti.
- (7) Vaalikelpoisuutta asuinjäsenvaltiossa ei tulisi evätä sillä perusteella, että kotijäsenvaltio ei ole toimittanut tietoja ajoissa. Siinä tapauksessa, että asianomaiset tiedot toimitetaan myöhemmässä vaiheessa, asuinjäsenvaltion tulisi asianmukaisin toimenpitein kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen menettelyjen mukaisesti varmistaa, että unionin kansalaisia, jotka eivät ole vaalikelpoisia kotijäsenvaltiossaan ja jotka on merkitty vaaliluetteloon tai jotka on jo valittu, estetään tulemasta valituksi tai toimimasta heille annetussa tehtävässä.
- (8) Koska toisen jäsenvaltion kansalaisen vaalikelpoisuuden toteamismenettelyyn sisältyy jäsenvaltiossa väistämättä enemmän toimia kuin vastaavaan oman maan kansalaista koskevaan menettelyyn, jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus asettaa eri määräaika sellaisien unionin kansalaisten, jotka eivät ole kyseisen valtion kansalaisia, ehdokkaaksi asettumista varten kuin omille kansalaisilleen. Määräaikojen poikkeama olisi rajoitettava siihen, mikä on välttämätöntä ja oikeasuhteista, jotta kotijäsenvaltion toimittamat tiedot voidaan ottaa ajoissa huomioon ja ehdokkaaksi asettumista koskeva ilmoitus tarvittaessa hylätä ennen ehdokkaiden nimeämistä. Tällaisen erillisen

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselmat, annettu 26. syyskuuta 2007 (EUVL C 219 E, 28.8.2008, s. 193) ja 20. marraskuuta 2012 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ EYVL L 329, 30.12.1993, s. 34.

määräajan asettaminen ei saisi vaikuttaa niitä muille jäsenvaltioille vahvistettuja velvoitteita koskeviin määräaikoihin, jotka liittyvät tietojen toimittamiseen direktiivin 93/109/EY mukaisesti.

- (9) Kansallisten viranomaisten keskinäisen viestinnän helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi nimettävä yksi yhteyspiste, jonka tehtävänä on kyseisiä ehdokkaita koskevien tietojen toimittaminen.
- (10) Jotta sekä koti- että asuinjäsenvaltionsa listoille merkityt ehdokkaat voidaan tunnistaa tehokkaammin, ehdokkaaksi asuinjäsenvaltiossa ilmoittautuvilta unionin kansalaisilta vaadittavien tietojen luetteloa olisi täydennettävä kyseisten kansalaisten syntymäajalla ja -paikalla sekä viimeisellä kotijäsenvaltiossa käytössä olleella osoitteella.
- (11) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoituksen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, josta käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjää pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.
- (12) Direktiivi 93/109/EY olisi näin ollen muutettava,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 93/109/EY seuraavasti:

1) Muutetaan 6 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Unionin kansalainen, joka asuu jäsenvaltiossa mutta ei ole sen kansalainen ja joka yksittäisellä oikeudellisella tai hallinnollisella päätöksellä, edellyttäen että jälkimmäiseen voidaan hakea muutosta, on menettänyt vaalikelpoisuutensa joko asuin- tai kotivaltionsa lain nojalla, ei saa asettua ehdokkaaksi asuinvaltion Euroopan parlamentin vaaleissa.”

b) Korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Asuinvaltion on tarkistettava, että unionin kansalaiset, jotka ovat ilmoittaneet haluavansa asettua ehdokkaaksi asuinvaltiossa, eivät ole menettäneet vaalikelpoisuuttaan kotivaltiossa yksittäisellä oikeudellisella tai hallinnollisella päätöksellä, edellyttäen että jälkimmäiseen voidaan hakea muutosta.”

c) Lisätään kohdat seuraavasti:

”3. Tämän artiklan 2 kohtaa sovellettaessa asuinvaltion on annettava kotivaltiolle tieto 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta ilmoituksesta. Tätä varten kotivaltiolta saa-

tavissa olevat olennaiset tiedot on toimitettava jollakin asianmukaisella tavalla 5 työpäivän kuluessa ilmoituksen saamisesta tai mahdollisuuksien mukaan lyhyemmässä ajassa, jos asuinvaltio sitä pyytää. Kyseeseen tulevat ainoastaan tiedot, jotka ovat ehdottoman tarpeellisia tämän artiklan täytäntöönpanon kannalta, ja tietoja voidaan käyttää ainoastaan tähän tarkoitukseen.

Jos asuinvaltio ei saa tietoja, ehdokas on hyväksyttävä siitä huolimatta.

4. Jos toimitetut tiedot mitätöivät ilmoituksessa olevat tiedot, asuinvaltion on siitä riippumatta, saako se tiedot määräaikaan mennessä vai myöhemmin, toteutettava kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti tarvittavat toimet estääkseen asianomaista henkilöä asettumasta ehdokkaaksi tai, jos tämä ei ole mahdollista, estääkseen häntä joko tulemasta valituksi tai toimimasta hänelle annettussa tehtävässä.

5. Jäsenvaltiot nimeävät yhden yhteyspisteen, jonka tehtävänä on ottaa vastaan ja toimittaa 3 kohdan soveltamisen edellyttämiä tietoja. Niiden on ilmoitettava komissiolle yhteyspisteen nimi ja yhteystiedot sekä kaikki yhteyspisteitä koskevat päivitetty tiedot tai muutokset. Komissio pitää yhteyspisteistä luetteloa ja antaa sen jäsenvaltioiden käyttöön.”

2) Muutetaan 10 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) hänen kansalaisuutensa, syntymäaikansa ja -paikkansa, viimeinen osoitteensa kotijäsenvaltiossa ja osoitteensa asuinjäsenvaltion vaalialueella;”

b) Lisätään 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

”d) että hän ei ole menettänyt vaalikelpoisuutta kotijäsenvaltiossaan yksittäisellä oikeudellisella tai hallinnollisella päätöksellä, edellyttäen että jälkimmäiseen voidaan hakea muutosta.”

c) Kumotaan 2 kohta.

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 28 päivään tammikuuta 2014 mennessä. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitusta kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 20 päivänä joulukuuta 2012.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

E. FLOURENTZOU
